

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Lovforslagets formål

Det foreliggende lovforslag indgår i udmøntningen af aftalen af 27. februar 2006 mellem regeringen (Venstre og Det Konservative Folkeparti), Dansk Folkeparti og Det Radikale Venstre om en kommunal finansieringsreform.

Aftalen omfatter et nyt finansieringssystem for kommunerne, som er tilpasset kommunernes situation efter kommunalreformen. Det nye finansieringssystem har til hensigt at give de nye kommuner i alle dele af landet mere lige muligheder for ved rimelig beskatning at tilvejebringe et serviceniveau, der imødekommer borgernes behov.

Aftalen om en kommunal finansieringsreform omfatter følgende hovedpunkter:

- En reform af tilskuds- og udligningssystemet
- Omlægning af skatter
- Forskellige forenklinger og tilpasninger i skatte- og tilskudslovgivningen
- Overgangsordninger

Med dette lovforslag udmøntes den del af aftalen, der vedrører det kommunale tilskuds- og udligningssystem.

Fra den 1. januar 2007 ændres kommuneinddelingen, og kommunerne bliver tilført nye opgaver. Disse ændringer blev vedtaget af Folketinget i juni 2005. Dermed blev den væsentligste del af lovgrundlaget for kommunalreformen fastlagt.

Det var forudsat, at der – så snart opgavefordeling og kommuneinddeling var fastlagt – skulle arbejdes videre med en udligningsreform, der tog hensyn til ændringerne i opgavesammensætning og inddeling.

Som et første nødvendigt led heri blev der i september 2005 opnået enighed mellem regeringen og de kommunale organisationer om kompensationsbeløbene for de driftsopgaver, der flyttes i forbindelse med kommunalreformen.

På basis heraf har Indenrigs- og Sundhedsministeriets Finansieringsudvalg foretaget beregninger af konsekvenserne på kommuneniveau af opgaveflytninger

mv. og opstillet forskellige modeller for et nyt udligningssystem, der tager hensyn til ændringerne.

I dette arbejde er inddraget overvejelser fra betænkning nr. 1437 om et nyt udligningssystem, som Finansieringsudvalget fremlagde i januar 2004. I betænkningen er den fordelingsmæssige opgave med hensyn til at sikre ligelige økonomiske vilkår prioriteret, ligesom der er lagt vægt på, at systemet understøtter en hensigtsmæssig kommunal adfærd samt en effektiv opgavevaretagelse. Endvidere er der taget hensyn til ønsket om en forenkling af det kommunale finansieringssystem.

Aftaleforhandlingerne har været ført på dette grundlag. Som det har været tilfældet med de andre lovforslag om kommunalreformen, vil øvrige partier i Folketinget på basis af fremsatte lovforslag om reformen blive inviteret til forhandlinger om udformningen af den fremtidige kommunale finansieringsordning.

1.1. Reform af tilskuds- og udligningssystemet

Der er enighed mellem partierne om at indføre et nyt tilskuds- og udligningssystem med virkning fra 2007.

Det nuværende tilskuds- og udligningssystem har længe været under kritik. En meget væsentlig del af kritikken har gået på det forhold, at compensationen for nye opgaver og stigende udgifter på de budgetgaranterede områder er blevet fordelt i forhold til kommunernes skattegrundlag. Uanset at der efterfølgende er sket en udligning, som til en vis grad kompenserer herfor, har systemet medført, at kommuner med svagt skattegrundlag i gennemsnit har fået en mindre grad af kompensation end rigere kommuner.

Regeringen har i de seneste år via en række særlige tiltag søgt at ændre på disse virkninger af systemet. Dette er bl.a. sket i form af den første fase af udligningsreformen, der blev gennemført med virkning fra 2004. Med ændringerne heri blev der tilstræbt en mere jævn byrdefordeling, navnlig gennem særlige udligningstilskud. Også ændringer gennemført som led i kommuneaftalerne har medvirket til at skabe en bedre balance mellem kommunerne.